

Informacion i Përgjithshëm Periodik Q2 -2018

Raiffeisen Bank sh.a, shoqëri aksionare me seli në “Rruga e Kavajës, Pall 71, Shk.1, Ap.4, Tiranë” e themeluar më datë 10.06.1997 bazuar në vendimin e gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë nr. 17828, mbajtës i NIPT J61911005B.

Kapitali: 14.178.593.030 lekë

Vlera e kapitalit të shlyer: 14.178.593.030 lekë

Numri i aksioneve: 7.000

Aksione të zakonshme me vlerë nominale secili: 2.025.513,29 lekë

Aksioner i vetëm: Raiffeisen SEE Region Holding GmbH, shoqëri me përgjegjësi të kufizuar me seli në Am Stadtpark 9 Wien, Austri, mbajtës i 100% të aksioneve.

Raiffeisen Bank sh.a është pjesë e grupit ndërkombëtar Raiffeisen Bank International AG (RBI), grup i cili është një ndër liderët kryesorë në Austri dhe që është i shtrirë në mesë 15 shtete të Europës Qëndrore dhe Lindore me anë të bankave të rrjetit. Raiffeisen Bank International AG zotërohet nga Raiffeisen Zentralban Österreich AG (RZB) e cila mban rreth 60.7 përqind të aksioneve ndërsa pjesa tjetër, janë aksione të kuotuar lirish në bursë dhe zotërohen nga investitorë privatë.

Raiffeisen Bank sh.a zotëron në Republikën e Shqipërisë shoqëritë e më poshtme:

- 100% të aksioneve të *Raiffeisen Invest sh.a - Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive* me adresë në “Tiranë, Bulevardi "Bajram Curri",ETC,kati i 10”
- 100% të aksioneve të *Raiffeisen Leasing Sh.a* me adresë në “Tiranë, Bulevardi "Bajram Curri",ETC,kati i 10”

Raiffeisen Bank sh.a ushtron aktivitet bankar në Republikën e Shqipërisë bazuar në Licencën nr. 02/1 akorduar nga Banka e Shqipërisë, duke ofruar shërbimet/produktet si vijon:

- ✓ Të gjitha format e kredihënies, duke përfshirë edhe kredinë konsumatore dhe kredinë hipotekore;
- ✓ Qiranë financiare;
- ✓ Të gjitha shërbimet e pagesave dhe të transferimit të parave;
- ✓ Ofrimin e garancive;
- ✓ Tregtimin për llogari të saj ose për llogari të klientëve, qoftë dhe në një këmbim valutor, në një treg të vetorganizuar (OTC) ose ndryshe, si më poshtë:
  - i) Instrumente të tregut të parasë (çeqe, dëftesa, çertifikata të depozitave etj),
  - ii) Këmbim valutor,
  - iii) Produkte derivative (instrumente derivative), duke përfshirë, midis të tjerave, kontrata të së ardhmes (futures) dhe kontrata me opsione (options),

- iv) Instrumente të këmbimeve valutore dhe instrumente për vlerësimin e normës së interesit, duke përfshirë këtu produkte të tilla, si marrëveshje swap dhe marrëveshje që përcaktojnë vlerën e interesit në të ardhmen,
- v) Letra me vlerë të transferueshme,
- vi) Instrumente të tjera të negociueshme dhe aktive financiare duke përfshirë veprimet me arin,
- vii) Pjesëmarrjen në emetimin e të gjitha llojeve të letrave me vlerë, duke përfshirë nënshkrimin dhe vendosjen si agjent (si publik ashtu edhe privat) dhe kryerjen e shërbimeve lidhur me këto emetime,
- ✓ Ofrimin e shërbimit të kasave të sigurimit ;
- ✓ Ndërmjetësimin për transaksione monetare të më poshtme:
  - i) Administrimin e aktiveve të tilla, si administrimi i parave dhe i portofolit, administrimi i fondeve, marrja në kujdestari, shërbimet depozituese dhe të besimit,
  - ii) Shërbimin për kompensimin dhe shlyerjen e pagesave të aktiveve financiare, duke përfshirë letrat me vlerë, produktet derivative dhe instrumenta të tjera të negociueshme.
- ✓ Emetimin dhe administrimin e instrumenteve të pagesës (të tilla si kartat e kreditit dhe të debitit, ceqet e udhëtarit dhe ceqet bankare, kartat e pagesës dhe pagesat me celular) etj, përfshirë emetimin e parasë elektronike.
- ✓ Shërbimet këshilluese, ndërmjetësuese dhe shërbime të tjera ndihmëse për të gjitha veprimtaritë e përfshira në licencën e dhënë nga Banka e Shqipërisë, duke përfshirë referencën e kredisë dhe të analizës, kërkimin dhe këshillimin në lidhje me investimet dhe portofolin, si dhe këshillimin mbi blerjet e mbi strategjinë dhe ristrukturimin e shoqërive.
- ✓ Faktoring-un dhe financimin e transaksioneve tregtare.
- ✓ Ndërmjetësim në sigurime dhe risigurime.

Struktura dhe përgjegjësia e Organeve Drejtuese

Këshilli Drejtues:

Peter Lennkh	- Kryetar
Heinz Hödl	- Zëvendëskryetar
Andreas Engels	- Anëtar
Harald Kreuzmair	- Anëtar
Ferenc Berszan	- Anëtar

Përgjegjësia:

Këshilli drejtues ka përgjegjësitë kryesore, të cilat përfshijnë, midis të tjerave:

- a) miratimin dhe kontrollin e zbatimit të politikave dhe strategjive të bankës, në lidhje me planin e biznesit, menaxhimin rrezikut, buxhetin vjetor;
- b) përcaktimin e objektivave afatgjatë të bankës dhe monitorimin e realizimit të këtyre objektivave;
- c) monitorimin e efektivitetit të praktikave të drejtimit të bankës dhe kryerjen e ndryshimeve të nevojshme për përmirësimin e këtyre praktikave;

- c) krijimin e komiteteve, në rast se është e nevojshme, për trajtimin e çështjeve që paraqesin interes të veçantë për bankën, duke përcaktuar në mënyrë të qartë kohëzgjatjen e mandatit, përbërjen dhe procedurat e tyre të punës;
- d) përcaktimin e kushteve dhe standardeve për përzgjedhjen, shpërblimin, vlerësimin dhe largimin e drejtorëve të bankës, si dhe monitorimin e praktikave për zëvendësimin e personelit të bankës;
- dh) monitorimin dhe trajtimin e konflikteve të mundshme të interesit të drejtorëve, të anëtarëve të këshillit drejtues dhe të aksionerëve, përfshirë këtu edhe trajtimin e konflikteve të mundshme të interesit, që mund të rrjedhin nga keqpërdorimi i mjeteve të bankës dhe veprimet me personat e lidhur;
- e) marrjen e masave të nevojshme dhe të mjaftueshme për të siguruar integritetin e sistemeve financiare dhe të kontabilitetit të bankës, duke përfshirë kontrollin e pavarur të bankës dhe duke siguruar ekzistencën e sistemeve të përshtatshme të kontrollit, veçanërisht në lidhje me administrimin e rrezikut, sistemin operacional dhe financiar të bankës, si dhe duke siguruar zbatimin e ligjit dhe praktikave më të mira në fushën bankare;
- ë) monitorimin dhe mbikëqyrjen e zbatimit të kërkesave ligjore e rregullative dhe të praktikave më të mira në sistemin bankar;
- f) mbikëqyrjen e procesit të dhënies së informacionit dhe komunikimin me publikun.

Komiteti i Kontrollit

Heinz Hödl	- Kryetar
Johannes Kellner	- Zëvendëskryetar
Susanna Benoit	- Anëtar

Komiteti i kontrollit ka këto detyra:

- a) kontrollon dhe mbikëqyr zbatimin e procedurave kontabël dhe të kontrollit të brendshëm të bankës, duke përfshirë edhe procedurat e vendosura nga Banka e Shqipërisë, kontrollon llogaritë bankare dhe regjistrimet përkatëse;
- b) shqyrton raportet e kontrollit të brendshëm dhe monitoron trajtimin e përfundimeve të dala nga këto raporte;
- c) propozon ekspertin kontabël të autorizuar dhe realizon komunikimin ndërmjet tij dhe kontrollit të brendshëm të bankës;
- ç) bën vlerësimin e situatës financiare të bankës, bazuar në raportin e ekspertit kontabël të autorizuar;
- d) kontrollon përputhshmërinë e veprimtarisë së bankës me aktet ligjore dhe nënligjore dhe njofton për përfundimet këshillin drejtues të bankës;
- dh) i jep mendim këshillit drejtues të bankës për të gjitha problemet që i kërkohen prej këtij të fundit;
- e) miraton raportet dhe deklaratat financiare të përgatitura nga banka, me qëllim publikimin e tyre.

Drejtorja/Bordi i Menaxhimit

Christian Canacaris	- Drejtori i Përgjithshëm
Alexander Zsolnai	- Zëvendësdrejtor i Përgjithshëm
John McNaughton	- Anëtar Bordi për Biznesin Retail
Elona Mullahi (Koci)	- Anëtare Bordi për Biznesin e Korporatave dhe Ndërmarrjeve të Vogla (SE)
Egon Lerchster	- Anetar Bordi per TI dhe Operacionet

Drejtoria

1. Drejtoria organizon dhe drejton në mënyrë të vazhdueshme veprimtarinë e bankës.
2. Drejtoria përcakton dhe mund të delegojë detyrat tek personeli, si dhe mbikëqyr ushtrimin e përgjegjësive të deleguara, në përputhje me politikat dhe procedurat e miratuara.
3. Drejtoria ndërmerr masat e nevojshme për të monitoruar dhe administruar të gjitha rreziqet ndaj të cilave është e ekspozuar banka, në përputhje me strategjitë e miratuara.
4. Drejtoria zbaton politikat dhe strategjitë e miratuara, si dhe siguron që proceset e administrimit të rrezikut të jenë në përshtatje të vazhdueshme me profilin e rrezikut të bankës dhe planin e biznesit të miratuar.

Politika e konfliktit të interesit në Raiffeisen Bank Shqiperi

1. Konfliktet e interesit

1.1 Rregulla të Përgjithshme

Konflikti i interesit midis kërkesës dhe ofertës është prezent në çdo transaksion bankar, sic është prezent edhe në transaksione të tjera të sistemit ekonomik. Interesi i njëres palë për të vendosur çmimin me të lartë, ka konflikt me interesin e palës tjetër për të paguar çmimin me të ulët mundësisht për vlerën me të madhe. Nuk ka konflikt interesi të kundraligjshëm përse kohe ky konflikt zgjidhet në treg në mënyrën e duhur, nga një marrëveshje e duhur që është në përputhje me atë çfarë bien dakort dy palët.

Gjithashtu, të përndësishme janë edhe konfliktet e interesit që nuk kanë mundësi të demtojnë klientin, ose konfliktet personale të interesit midis punonjësve dhe klienteve, pa efekte financiare.

Duke patur parasysh intereset e ndryshme të bankës, punonjësve dhe klienteve, konfliktet e interesit mund të krijohen nga dhuratat, ftesat, shpërblimet, marrëdhëniet e ngushta, punësimet shtesë si edhe përfitimet që lidhen me shërbimet shtesë të sigurimit.

Përse i takon konflikteve të interesit, banka është e detyruar të ndermarre veprimet në vijim:

- T'i identifikojë
- T'i regjistrojë
- T'i monitorojë
- T'i shmangë (dmth të parandalojë realizimin e ndonjë konflikti potencial) dhe
- T'i bejë të ditura nëse nuk ka mundësi t'i shmangë

Zyra e përputhshmërisë ka krijuar një proces për të përmbushur këto veprime dhe hapat kryesore të procesit janë:

- identifikimi
- analiza, menaxhimi dhe mitigimi
- raportimi
- dokumentimi dhe
- eskalimi kur është i nevojshëm

Procesi në fjale është i shpjeguar në detaje në Procedurën Operacionale të Menaxhimit të Konflikteve të Interesit.

Konfliktet potenciale te interesit regjistrohen ne Tabelen Potenciale te zyres se perputhshmerise dhe ne rast te nje konflikti potencial relevant per grupin, raportohen edhe prane zyres se perputhshmerise ne RBI.

E rendesishme eshte qe zyra e perputhshmerise te krijojte nje proces ku punonjesit (perfshire edhe anetaret e drejtorise) sigurojne qe interesit e tyre personale nuk kane konflikt me ato te detyrave per te cilat jane pergjegjes.

Konfliktet potenciale te interesit duhet te aprovohen nga drejtoria (per anetaret e drejtorise ky vendim merret nga Drejtori i Pergjithshem, dhe per Drejtorin e Pergjithshem nga Drejtuesi i Keshillit Drejtues) ne raportin vjetor per Drejtorine, ose Oficerin Lokal te Perputhshmerise.

Ne vijim jepen rastet, subjekt per aprovim/autorizim:

- Perfshirja personale, direkt ose indirekt, ne ndonje transakcion qe perfshin banken
- Negocimi apo arritje marreveshesh ne emer te bankes, me nje subjekt ku vete punonjesi, kusheriri i tij/saj, shoku i tij/saj, ose ndonje pale tjetere e trete me te cilin ka nje marredhenie te ngushte, ka nje lidhje nga ku mund te perfitoje ndonje apo te gjitha palet
- Interesimi per punesim, drejtim, keshillim, ortakeri apo dicka te ngjashme, jashte banke
- Pranimi apo vazhdimi i punesimit me banken, kur ky person ka nje marredhenie te ngushte me dike dhe mund te kene konflikt interesi me detyrat qe kane si pergjegjesi. Sidomos, aktivitetet qe jane subjekt i nje kontrolli te dyfishte, nuk duhet te kryhen nga persona qe kane lidhje me njeri - tjetrin.

Zyra e perputhshmerise dokumenton ne databazen e Konfliktit te Interesit, listen e konfliktit ne vrojtim/conflict watch-list, deklaratat e konflikteve te interesit dhe te cdo konflikti interesi te identifikuar dhe kontrollon transakcionet e lidhura me ta.

Si hap per te zgjidhur konfliktet aktuale te interesit, Oficeri Lokal i Perputhshmerise vendos per masat qe duhet te merren per zgjidhjen e tyre, si p.sh venia ne dijeni e klientit, apo moskryerje e transakcionit.

Zyra e Perputhshmerise eshte pergjegjese per te siguruar qe keto masa dokumentohen me shkrim dhe ne masen e duhur per te gjitha zonat perkatese, per kontrollin e perputhshmerise se rezultateve, dhe per te rishikuar periodikisht masat e marra per te qene ne perputhje, nese kane funksionuar per qellimin e marre.

Banka identifikon, ne avance, situata te mundshme ne lidhje me nje transakcion, ne te cilat banka vendos interesin e saj ose te nje pale te trete mbi interesin e klientit me qellim perfitimi, dhe merr masat per te parandaluar ndodhjen e ketyre lloj situatave.

Pavaresisht masave te marra, nje situata e tille mund te ndodhe. Ne nje rast te tille, duhen marre masat per te zgjidhur konfliktin ne interesin e klientit. Nese kjo eshte e pamundur, banka ka detyrimin te informoje klientin per kete.

Konflikte jo te lejuara interesi, mund te ekzistojne midis klienteve te bankes me kategorite ne vijim:

- Vete banken
- Personave qe punojne per banken (drejtoria, punonjesit, kontraktore te pavarur, agjente me kontrate)
- Kompanive qe kontrollohen nga banka. Nje kompani kontrollohet nga banka nese banka:
  - Ka te drejten e shumices se te drejtave votuese te aksionereve, ose
  - Ka te drejten si aksioner te vendose apo heqe shumicen e struktruave administrative, te drejtorise apo keshillit drejtues, ose
  - Ka te drejten te ushtroje nje influence kontrolluese, ose
  - Mund te vendose ne ushtrimin e shumices se te drejtave votuese per vendosjen apo heqjen e shumices se anetareve te drejtorise apo te keshillit drejtues, bazuar ne nje marreveshje aksioneresh me aksionere te tjere.

Kompanite e kontrolluara nga banka, duhet te respektojne rregulloret ne fuqi persa i takon transakcioneve ne instrumenta financiare, ato duhet ti vene ne dispozicion te gjitha informacionin e duhur dhe te dergojne raporte.

- Klienteve te tjere te bankes

Rregullat per konfliktin e interesit aplikohen ne te gjitha transaksionet ne instrumentat financiare te aplikueshme ne Banken Raiffeisen ne Shqiperi.

Banka nuk duhet te paguaje apo pranoje komisione, pagesa, apo perfitime te tjera jomonetare (avantazhe apo incentive), nese keto nga natyra e tyre ose nga shuma, mund te demtojne interesat e klienteve, perpara interesave te vete bankes apo te paleve te treta ne treg. Kjo perjashton komisionet e klienteve ndaj bankes dhe perfitimeve ndaj klienteve. Pagesat dhe kompensimet qe japin mundesine e kryerjes se sherbimeve te sigurise apo jane te nevojshme per te nuk konsiderohen incentiva. Keto perfshije, por nuk limitohen me, kompensimet per ruajtjen e instrumentave financiare, procesimin e transaksioneve, apo perdorimin e tregjeve, si edhe kostot apo pagesat e kerkuara me ligj.

Incentivat lejohen vetem nese plotesohen te gjitha kushtet ne vijim:

- Natyra, shuma e incentives (ose ne rastet kur shuma nuk mund te percaktohet, menyra e llogaritjes se shumes apo segmentit te shumes) i behet e njohur klientit ne menyre te qarte dhe te sakte perpara ofrimit te sherbimit te sigurise ose ndonje sherbimi tjetër perkates
- Pagesa ose ofrimi i avantazhit eshte pergjithesisht (dmth bazuar te pakten tek disa grupe te caktuar klientesh apo produktesh), e percaktuar per te permiresuar cilesine e sherbimit per klientin dhe
- Nuk ka asnje interference me detyrat e bankes per te vepruar ne interesin me te mire te klientit

Kriteret per te vendosur nese nje incentive permireson cilesine perfshijne sa me poshte:

- Nese pagesat e bankes ndaj nje pale te treta (si p.sh nje menaxheri te jashtem), behen kryesisht per te kompensuar palen e treta per komisione administrative apo te agjentit qe jane te zankonshme ne treg, por qe nuk paguhet direkt nga klienti, qellimi primar eshte ai i kompensimit per sherbimet, qofte edhe ne rast pagesash bazuar ne shitjet. Kjo nuk do te thote favorizim i bankes ne kurriz te klientit
- Nese banka merr incentiva nga emetues te instrumentave financiare qe marrin formen e komisioneve te agjentit apo shitjeve qe jane te zakonshme ne treg, kjo perben gjithashtu kompensim per nje sherbim te bankes. Kjo nuk do te thote favorizim i bankes ne kurriz te klientit
- Bankes i lejohet te pranoje “komisione portofoli”, nese ne te njejten kohe kjo i sherben klientit ne interesin e tij dhe nese perdor per kete qellim te pakten pjese te fondeve te marra ne formen e komisioneve te portofolit, apo i perdor ato si menyre per te permiresuar ekspertizen dhe cilesine e sherbimit per instrumentin financiar ne fjale, ne te mire te klientit.
Keshillimi i klientit, pavaresisht incentives, kryhet sipas nevojave te klientit, duke patur parasysh principin e diversifikimit te riskut. Kjo siguron qe edhe nese kompensimi per produktet e ofruara ndryshon, keshilluesi ofron produkte ne perputhje me nevojat e klientit, duke i sherbyer atij ne interesin me te mire te tij te mundshem.
- Punonjesi i bankes duhet te jete ne dijeni qe banka nuk kryen aktivite financiare/transaksione me dhe ne perfitim te personave qe kane lidhje me banken, nese keto aktivite kryen nen terma dhe afate jo me te favorshme se te tregut, per kete arsye, cdo transaksion (perfshire edhe kembimin) ne llogarite personale eshte subjekt i monitorimit nga zyra e perputhshmerise.
Punonjesit jane te ndaluar te rekomandojne transaksionet e tyre personale tek nje person/klient tjetër, apo te pershijne ate ne transaksione te tilla, apo te japin informacion qe i ben te tjeret te kryejne apo rekomandojne transaksione te tilla.
Transaksionet e punonjesve ne te njejtin instrument financiar, brenda se njejtës dite jane te ndaluara. Tregtimi ditor eshte ndaluar. Gjithashtu, punonjesit nuk duhet te perfshihen ne ndonje transaksion qe nuk eshte ne proporcion me te ardhurat dhe pasurite e tyre. Ne raste te vecanta, Oficeri Lokal i Perputhshmerise mund te beje perjashtime. Gjithashtu, ky kufizim pa asnje limit, zbatohet edhe ne transaksionet spot.

Zyra e perputhshmerise duhet te shohi ne avance marreveshjet sipas se cilave banka jep ose merr incentiva, ne menyre qe te kontrollje nese keto jane te lejueshme. Per kete arsye, marreveshjet duhet te dorezohen ne avance

prane zyres se perputhshmerise. Asnje marreveshje mbi incentiva nuk mund te perfundoje nese kjo cilesohet si e papranueshme nga zyra e perputhshmerise.

Zyra e perputhshmerise duhet te njoftohet menjehere ne rast te ndonje ndryshimi te metejshe qe mund te jete relevant per vleresimin e nje marreveshjeje. Zyra e perputhshmerise duhet te rivleresoje marreveshjen duke marre parasysh kete njoftim.

Pikat kryesore te cdo marreveshjeje mbi incentivat duhet ti behen te qarta klientit ne nje forme te permbledhur. Detaje shtese duhet ti jepen klientit nese ai e kerkon kete. Forma dhe permbajta e njoftimit duhet te aprovohet me shkrim nga zyra e perputhshmerise.

Gjithashtu, per te parandaluar dhe mitiguar risqet e mitmarrjes/mitdhenies dhe te korrupsionit, kerkohet nje menaxhim proaktiv i konflikteve potenciale te interesit te zonave respektive. Nese punonjesi/ punonjesja nuk eshte i sigurte nese nje situatë e caktuar mund te krijojë nje konflikt interesi, atehere konsultohet menaxheri dhe/ose zyra e perputhshmerise/menaxhimi i krimit financiar. Situatat potenciale te konfliktit te interesit duhet te raportohen tek menaxhimi i krimit financiar/zyra e perputhshmerise, dhe ata vendosin nese ka nje konflikt interesi dhe masat qe duhen marre.

Gjithashtu duhet te raportohen edhe ndryshimet ne deklaratat ekzistuese te konfliktit te interesit.

Gjithashtu, trajtohen edhe raportet sinjalizuese qe ngrejne ceshtje te mitmarrjes/mitdhenies dhe/ose konfliktit te interesit.

Nese menaxhimi i krimit financiar/zyra e perputhshmerise, ne luften kunder mitmarrjes/mitdhenies dhe korrupsionit, identifikon konflikte interesi, atehere keto regjistrohen ne listen e konflikteve dhe ndiqen sic duhet.

Detaje te metejshe mbi konfliktet e interesave qe lidhen me Perputhshmerine e Tregjeve te Kapitalit dhe Luften Kunder Mitmarrjes/mitdhenies e Korrupsionit, ne Banken Raiffeisen ne Shqiperi, ne procesin e identifikimit dhe analizes, menaxhimit dhe mitigimit, monitorimit dhe shmangies nese eshte e mundur, regjistrimit dhe dokumentimit, raportimit dhe eskalimit jepen ne Proceduren Operacionale te Menaxhimit te Konfliktit te Interesit ne Banken Raiffeisen ne Shqiperi.

1.2 Identifikimi

Punonjesit dhe departamentet e perfshira, jane pergjegjese per identifikimin dhe raportimin e konflikteve potenciale te interesit. Zyra e perputhshmerise mbikqyr kete proces dhe e detyron ate nese eshte e nevojshme. Mundesite prezente ne zonat e biznesit te bankes, per konflikte te palejueshme te interesit, listohen dhe nen ndahen sipas zones se biznesit, ne Tabelen Potenciale te Konfliktit.

Perpara se banka te hyje ne nje maredhenie biznesi, interesash apo punesh ne fusha te reja biznesi, punonjesit e lidhur me te duhe te kontrollojne per konflikte potenciale interesash, duke patur parasysh kategorine e pales sipas ndarjes sqaruar me lart. Nese identifikohet nje mundesi konflikti, duhet te raportohet tek zyra e perputhshmerise nepermjet deklarates se konfliktit te interesit te anetareve te komisionit dhe deklarates se paleve te treta. Atje deklarohet permbajtja e konfliktit potencial dhe personat qe mund te impaktohen (kliente, punonjes, pale te treta).

Punonjesit e perfshire ne nje biznes apo interes duhet te bejne nje raport per zyren e perputhshmerise edhe nese:

- Situatat qe sjellin nje konflikt potencial interesi ndodhin vetem pasi jane kryer transakcionet ose
- Ka nje ndryshim ne situatat e raportuara me pare dhe keto paraqesin nje konflikt potencial interesi

Zyra e perputhshmerise duhet t'u jape punonjesve apo departamenteve te perfshira, informacion dhe instruksione te qarta, ne menyre qe ata te jene ne gjendje te identifikojne konfliktet pontenciale te interesit dhe t'i raportojne ato tek zyra e perputhshmerise. Zyra e perputhshmerise miremban nje liste konfidenciale te konflikteve (databaza e Konflikteve te Interesit), e cila eshte e njohur plotesisht vetem per zyren e perputhshmerise. Lista e konflikteve bazohet kryesisht (si pikenisje) ne vetedeklarimet e konflikteve te interesit, ne deklarimet e konflikteve nga anetaret e komisioneve, ne deklarimet e konflikteve nga palet e treta, dhe:

- Ne nje analize te zonave aktuale te biznesit te bankes dhe konflikteve potenciale te identifikuar dhe
- Ne regjistrimin e situatave qe mund te cojne ne konflikte interesi (si psh disa aplikime per kredi, marreveshje per keshillime, antaresime ne drejtori kompanishe, porosi te medha, funksione qe bashkedrejtojne), marredhenieve me te rendesishme te jashtme (duke perfshire por pa u limituar ne zonen e blerjeve) dhe interesave te rendesishme per banken.

1.3 Masa per Parandalimin e Realizimit te Konflikteve Potenciale te Interesit

Masat e pershkuara ne vijim kane si qellim parandalimin e konflikteve te palejuara te interesit. Konfliktet pontenciale te identifikuar nuk duhet te kthehen ne konflikte reale.

Zyra e perputhshmerise eshte pergjegjes per te siguruar qe keto masa dokumentohen me shkrim ne masen e nevojshme per te gjitha zonat relevante, duke monitoruar perputhshmerine e rezultateve dhe rishikim periodik te masave per eficence dhe kuptim per qellimin e ndermarre. Nese eshte e nevojshme, qe per arsye te paparashikuara, te devijohet nga ndonje mase e ndermarre, zyra e perputhshmerise duhet te njoftohet menjehere, nga e cila merret keshillimi per masen e duhur zevendesuese. Nese ne ndonje rast te vecante, behet e nevojshme te devijohet nga ndonje mase e dhene ne kete manual, atehere duhet te dorezohet nje deklarate konflikti interesi dhe kjo regjistrohet ne databazen e konflikteve te interesit.

Per te parandaluar qe konfliktet potenciale te interesit te behen reale, ne pergjithesi duhet te respektohen principet ne vijim:

- Dhuratat dhe perfitimet per punonjesit: Ne te gjitha zonat e biznesit punonjesit ne pergjithesi jane te ndaluar te marrin Dhurata apo incentiva te tjera
- Veprimet subjekt aprovimi: Veprimet per te cilat punonjesi duhet te marre me pare aprovim me shkrim nga personi pergjegjes i drejtorise ose nga zyra e perputhshmerise jepen ne procedurat perkatese qe lidhen me Konfliktin e Interesit dhe Kontrollet kundra Korrupsionit
- Pavaresia: Personat e perfshire ne aktivitetet te shumefishta qe shoqerohen nga konflikte potenciale te palejueshme interesi, duhet t'i ndermarrin pasi ka marre vendimet e duhura dhe te pavarura ne varesi te madhesis dhe aktivitetit te bankes dhe riskut te demtimit te interesave te klientit
- Kompensimi: Kompensimi i individeve nuk duhet te kete lidhje direkte me:
  - Kompensimin ndaj personave te tjere ose
  - Fitimet e bera nga persona te tjere

nese ka nje konflikt te palejueshem interesi midis aktiviteteve te personave te perfshire. Kjo aplikohet sidomos ne tregtimet per llogari te klientit/customer trading, tregtimet per llogari te bankes/proprietary trading, kerkim, ceshtje te blerjeve dhe shkrirjeve dhe menaxhimit te aseteteve

- Influence te ekzagjeruar, ofrim sherbimesh ne menyre te njekohshme/ne vijim nga nje individ. Shperndarja e puneve ne banke duhet te parandaloje:
  - Individet nga ushtrimi i nje influence te ekzagjeruar mbi menyren se si individet e tjere kryejne aktivitetet sherbimesh sigurimi me te cilat mund te kete nje konflikt te palejuar potencial interesi
  - Punonjesit dhe individet te vecante nga kryerja e sherbimeve te sigurise ne menyre te menjehershme ose ne vijim, ose nga perfshirja e tyre ne keto sherbime ne nje menyre qe mund te shkaktojne konflikt

Zyres se perputhshmerise duhet t'i vihet ne dispozicion me versionet me te fundit te strukture organizative me pergjegjesite dhe autoritetet perkatese, ne menyre qe te jape instruksionet e duhura.

- Lista per kufizim/Restricted List: Sqarime per pregatitjen e saj jepen ne Proceduren Operacionale te Menaxhimit te Konfliktit te Interesit. Kjo liste eshte pjese e databazes se konfliktit te interesit
- Krijimi i Zonave Konfidenciale: Zonat e biznesit ndahen ndahen linjat e mundshme te konfliktit dhe rrjedhja e informacionit midis tyre eshte e kufizuar ose monitorohet. Si rrjedhim, percjellja horizontale e njohurive midis zonave te ndara te biznesit eliminohet dhe personat pergjegjes per pranimin dhe zbatimin e tyre, nuk jane te ekspozuar ndaj ndonje konfliktit interesi qe vjen nga banka ose nga klienti. Menaxhimi i vecante i informacionit minimizon konfliktet e interesit midis bankes dhe klienteve. Ne te njejten kohe, kjo siguron qe aktivitetet e klienteve qe jane te pavarura dhe nuk impaktohn nga interesat dhe informacionin e njesive te tjera organizative, te realizohen pa vene ne rrezik bashkepunimin e nevojshem. Banka i ka percaktuar zonat e konfidencialitetit ne Rregulloren mbi Rregullat e Perputhshmerise per Zonat Konfidenciale. Nuk lejohet qe informacioni te transmetohet midis ketyre zonave, pa njohurine e pergjegjesit perkates se zones se konfidencialitetit dhe depertimi I informacionit/wall crossing kufizohet ne cfare eshte absolutisht e nevojshme (qe njihet si nevoja per te patur informacion). Nje raport i konfliktit dorezohet prane zyres se perputhshmerise sic eshte parashikuar ne Proceduren Operacionale te Menaxhimit te Konfliktit te Interesit. Punonjesit qe levizin nga nje zone tek tjetra perkohesisht ose pergjithenje (si p.sh gjate nje projekti), nuk duhet te perdorin ose te japin informacionin konfidencial qe ata kane nga zona e meparshme, derisa te plotesohet dhe dorezohet nje raport konfliktit (sic eshte pershkruar ne procedure operacionale dhene me lart. Gjate kryerjes se pergjegjesive ne pune, punonjesit e zonave konfidenciale mund te marrin informacion qe mund te ndikojne ne kushtet e tregut per tregtimin e bondeve, monedhave, metaleve te cmuara dhe produkteve derivative. Si rrjedhim, ata jane subjekt rregullash te vecanta edhe per transakcionet e tyre personale ne bonde (shpjeguar ne Rregulloren e Rregullave te Perputhshmerise ne Zonat Konfidenciale)
- Ndarja e informacionit: Gjithashtu, brenda zonave konfidenciale eshte e ndaluar ndarja e informacionit midis individesh, aktivitetet e te cileve mund te krijojne nje konflikt te palejuar interesi. Ne vecanti, ne raste te rendesishme/delikate (qe perfshijne por nuk limitohen ne bankimin investues), diskutimi duhet te behet ne prani te nje punonjesi nga zyra e perputhshmerise.

Gjithashtu, duhet te ndiqen edhe principet ne vijim:

- Keshillimi per investime dhe analizat financiare; Kur ofrohen sherbime keshillimi duhet konsideruar vetem interesi i klientit. Kur banka rekomandon instrumenta financiare, duhet te jepet njoftimi perkates ne keshillimin ne fjale dhe/ose ne faqen e internetit te bankes. Sherbimi keshillues duhet te behet ne perputhje me principet e keshillimit mbi investitorin dhe mbi investimin
- Analiza Financiare: Keto analiza duhet te behen ne perputhje me principet e analizes se duhur financiare
- Procesimi i Kerkesave/Porosive te Klientit: Keto kerkesa/pororsi, procesohen ne perputhje me politiken zbatuese te bankes, me perjashtim te rastit kur eshte instruktuar ndryshe nga klienti. Zonat pergjegjese duhet te rishohin kete politike vazhdimisht per te siguruar qe eshte ne gjendje ti sherbeje ketij qellimi dhe zyra e perputhshmerise pyetet gjithnje perpara se te behet ndonje ndryshim ne te. Kerkesat e klienteve menazhohen sipas principit te prioritetit, qe do te thote qe zbatohen sipas radhes/prioritetit qe jane marre. U jepet prioritet kerkesave te klienteve ne rast se ato jane konkurruese. Cmimet ne transakcionet ne monedhe te huaj percaktohen gjithnje mbi bazat e kushteve te tregut aktual
- Kujdestari/Custody: Ne menyre qe te mbrohen te drejtat e klienteve ne fondet dhe instrumentat e tyre financiare, ne menyre te vazhdueshme duhet te ruhen te dhena te sakta, te rifreskuara, ne perputhje me kerkesat e statutit, ne menyre qe te sigurohet qe asetet e mbajtura per klientet te mund te dallohen ne cdo kohe dhe menjehere nga njeri - tjetri dhe nga asetet e bankes. Keto rekorde duhet te rikoncilohen mbi baza te rregullta. Instrumentat financiare te klientit duhet te jene te ndara ne menyre te identifikueshme nga ato qe i takojne subjektit ligjor dhe na ato qe i takojne nje pale te trete, nepermjet llogarive te ndryshme ne librat e paleve te treta, apo nepermjet masave te tjera qe arrijne te njejtin nivel ruajtjeje. Gjithashtu duhet te ndermerren masat e duhura mbrojtese organizative, ne menyre qe te minimizohet risku i perdorimit te aseteteve jo ne menyren e duhur dhe i ruajtjes pa kujdesin e duhur.
- Proprietary Trading/Tregtimet per llogari te bankes: Banka tregton per llogari te saj ne produkte likuide dhe si rrjedhim ky tregtim nuk ndikon tregun. Ne rastin e kerkesave konkurruese, percaktuesit/beresit e tregut dhe klientet instruktohen qe ti japin prioritet kerkesave te klienteve. Duke patur parasysh likuiditetin e larte dhe kuotimet e aferta te tregut ne klasat e tregtueshme si interesi, kursi i kembimit, bondet dhe kapitalin

qe tregtohet nepermjet shkembimesh dhe/ose platformave tregtuese me kuotime te standartizuara, nuk kerkohet ndarje e metejshme (si psh ndarje fizike). Nevoja per ndarje te metejshme duhet te rishihet me perfshirjen e zyres se perputhshmerise si pjese e procesit te paraqitjes se produktit kur shtohen produkte te reja. Rregulla te vecanta mbi ndarjen e proprietary trading and customer trading duhet te percaktohen ne Librin e Rregullave te Thesarit Treasury Rule Book/Manuali i Thesarit

- Initial Public Offering/Oferta Publike Fillestare, Underwriting of Issues/Marrja persiper e Titujve te Borxhit, Sale of Issues/Shitja e Titujve te borxhit/: Per te zgjidhur konfliktet e interesit qe vijne nga mungesa (qe do te thote qe ka me shume kerkesa te klienteve nga sa mund te plotesohen), eshte e nevojshme qe principet e racionalizimit te perdorura, te jene te pershkuara nga nje pale e trete e pavarur ose jane te formuluar ne menyre te qarte nga banka e te percaktuara perpara racionalizimit dhe parandalojne trajtimin preferencial te klienteve (psh duke perdorur principin e prioritetit apo te ndarjes proporcionale). Ne keto raste kerkohet ne avance keshilla e zyres se perputhshmerise. Analizat e bera per instrumentat e borxhit emetuar nga palet e treta/third-party issues duhet te identifikohen si problematika studimore. Nuk duhet te kete asnje mase per ndonje qe nuk paguan per analizat. Konflikti i mundshem i interesit identifikohet. Analistet nuk per duhet te marrin pjese ne prezantimet per investimet. Proprietary trading lejohet vetem si pjese e qellimit te marreveshjeve te bera me emetues. Zyra e perputhshmerise duhet te beje kontrole te vazhdueshme. Titujt e borxhit mund ti rekomandohen nje klienti vetem nese i sherbejne me mire klientit krahasuar me mundesi te tjera financimi. Eshte abosolutisht e nevojshme te merret parasysh intervali kohor midis titujve te borxhit (issue calendar). Nese ka kerkesa konkurruese te shumta ne tituj borxhi te rinj, duhet te zgjidhet nje kerkese per te parandaluar konfliktin e interesit
- Financimi: Punonjesit qe jane te perfshire ne financimin e nje kompanie te vecante nuk duhet te japi asnje sherbim keshillimi lidhur me instrumentat financiare te kompanise. Ne rast te lenies peng te bondeve, behet vleresimi i tyre duke perdorur principet e vleresimit standard.

1.4 Masat qe merren kur Konflikti i Interesit ka ndodhur

Nese pavaresisht masave te marra, konflikti i interesit ndodh, duhet te ndiqet procedura ne vijim:

- Raportimi i Konfliktit te Interesit Aktual: Nese nje konflikt interesi ndodh, ose nese ka nje dyshim te bazuar qe do te ndodhe, menjehere dhe pa asnje perjashtim, njoftohet zyra e perputhshmerise (Raporti i Konfliktit). Ne Raportin e Konfliktit duhet te deklarohet thelbi i konfliktit te interesit, palet e perfshira/afektuara (klientet, punonjesit, palet e treta) dhe hapat e propozuara nga njesia e biznesit per te zgjidhur konfliktin. Zyra e perputhshmerise mund te kerkoje gjithashtu informacion dhe dokumenta ne cdo moment, nese dyshon nje konflikt interesi.
- Perditesimi i databazes se Konfliktit te Interesit Zyra e perputhshmerise duhet te dokumentoje raportet e konfliktit dhe cdo konflikt qe identifikon vete ne databazen e Konfliktit te Interesit dhe do te monitoroje vazhdimin e metejshem te transaksionit. Oficeri Lokal i Perputhshmerise eshte pergjegjes per te vendosur heqjen apo jo te transaksioneve nga databaza e Konfliktit te Interesit
- Zgjidhja e konfliktit aktual te interesit: Zyra e perputhshmerise vendos nese, pervec hapave te propozuara nga njesia e biznesit ne raportin e konfliktit, duhet te ndermerren apo jo hapa te tjere per zgjidhjen e konfliktit. Vendimi merret ne menyre te pavarur, mbi bazen e rregullave te statutit dhe direktivave per menaxhimin e konfliktit te interesit. Vendimi i marre i behet i ditur menjehere njesise se biznesit perkates. Gjithashtu nuk ushtrohet asnje influence pa vend mbi vendimin e zyres se perputhshmerise. Nese jane te nevojshme hapa te tjere, zyra e perputhshmerise njofton njesine perkatese te biznesit per to. Per te arritur ne vendimin perfundimtar, zyra e perputhshmerise konsultohet me eksperte te brendshem ose te jashtem, nese eshte e nevojshme, por kjo duhet te dokumentohet. Ne vendimin per hapat qe do merren, duhet te behen perpjekje qe te rregullohen interesat e klientit, ndaj te cilit konflikti i interesit ka shkaktuar nje disavantazh
  - duke i vendosur para interesave te bankes apo personave qe punojne per te dhe
  - sa me baraz ne prioritet me interesat e klienteve te tjere

Nese kjo nuk eshte e mundur, per shkak te rrethanave dhe fakteve, apo nese njesia e biznesit refuzon duke patur parasysh interesat e bankes ose te nje klienti tjetër, zyra e perputhshmerise ben qe njesia e biznesit te zgjedhe midis dy masave ne vijim:

- Moskryerjen e transakosioneve: Banka terhiqet nga kryerja e nje apo disa transakosioneve qe jane ne konflikt me njeri-tjetrin, nese konflikti u identifikua perpara dhenies se premtimeve dhe nuk ka asnje detyrim tjetër. Ne kete rast, njesia e biznesit eshte e lire te zgjedhe transakosionin qe eshte me perfitues per banken.
- Berjen te njohur te Konflikteve te Interesit: Banka ben te ditur klientit, natyren dhe arsyen e konfliktit te interesit, perpara kryerjes se transakosionit te tij. Venia ne dije e klientit behet ne nje platforme te qendrueshme elektronike, dhe e detajuar aq sa, duke marre parasysh njohurine dhe eksperiencen e klientit, ta beje ate ne gjendje te arrije ne nje vendim te mirebazuar per sherbimet financiare qe kane konflikt interesi. Pavaresisht te gjitha detyrimeve per venien ne dije, kerkohet te zbatohet ruajtja e sekretit banker dhe perputhshmeria me rregullat e ruajtjes se te dhenave.

II AVANTAZHET (STIMUJT)

1 PARIME

Me qëllim të kryerjes së shërbimeve në një mënyrë që i shërben interesit të palëve, banka do të frenohet në pagimin, apo pranimin e komisionit, pagesa, apo përfitime jo-monetare ('avantazhe' ose 'stimuj') në qoftë se këto stimuj, nga natyra ose vlera e tyre janë në gjendje të dëmtojnë interesat e klientit në krahasim me interesat e vetë bankës dhe përfitimet e dhëna klientëve.

1 STIMUJT E LEJUAR

Stimujt janë të lejuar vetëm në qoftëse janë prezent të gjithë kushtet në vijim :

- Ekzistenca, natyra dhe shuma e stimulit ose- në qoftë se shuma nuk mund të përcaktohet- mënyra e kalkulimit shumë apo rangjeve është zbuluar për klientin në mënyrë komprehensive, me saktësi dhe në mënyrë gjithëpërfshirëse para dhënies së shërbimit përkatës për letrat me vlerë apo shërbimet ndihmëse dhe
- Pagimi apo ofrimi i avantazhit është përgjithësisht- bazuar në kuptimin të paktën mbi një klient të caktuar dhe/ose grupe produktesh-projektuar për të përmirësuar cilësinë e shërbimit të kryer për klientin dhe
- Nuk ka interferencë me detyrën e bankës për të vepruar në interesin më të mirë të klientit.

2. MARRJA E VENDIMIT NËSE STIMUJT JANË TË LEJUAR

Speialisti i Përputhshmërisë duhet të rishikojë në avancë çdo marrëveshje sipas së cilës banka jep ose merr stimuj, me qëllim përcaktimin nëse ato janë të lejueshme ose jo. Marrëveshjet do t'i jepen Specialistit të Përputhshmërisë në avancë për këtë qëllim. Asnjë marrëveshje nuk mund të konkludohet për stimujt , në qoftë se Specialisti i Përputhshmërisë mendon se ajo është e papranueshme.

3. DEKLARIMI

Pikat kyçe të një marrëveshje apo stimujt do t'i zbulohen klientit në një formë të përmbledhur. Detajet shtesë do t'i zbulohen klientit me kërkesën e tij/saj. Forma dhe përmbajtja e zbulimit duhet të aprovohet me shkrim nga Përputhshmëria.